

بیمه
بازار

بیمه کشورهای عربی در قبال جنگ

www.bimebazar.com

فصل اول:

مقدمه بر ریسک‌های جنگی و نقش بیمه در کشورهای عربی

اهمیت بیمه در منطقه خاورمیانه

کشورهای عربی، به‌ویژه اعضای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) شامل بحرین، کویت، عمان، قطر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی، به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی حساس خود در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA)، با ریسک‌های متعددی مواجه هستند. این ریسک‌ها شامل جنگ‌های نظامی، حملات تروریستی، شورش‌های مدنی، دزدی دریایی و خشونت‌های سیاسی است. طبق گزارش‌های اخیر، این خطرات اغلب از پوشش‌های بیمه استاندارد (مانند بیمه‌های عمومی اموال یا مسئولیت) مستثنی هستند، زیرا ماهیت غیرقابل پیش‌بینی و خسارات سنگین آنها نیازمند رویکردهای تخصصی است.

برای مثال، درگیری‌های اخیر در خلیج فارس (مانند حملات ۲۰۱۹ به تأسیسات نفتی آرامکو در عربستان سعودی و جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل در سال ۲۰۲۵) و تنش‌های مداوم در مناطقی مانند یمن، غزه و لبنان، نیاز به پوشش‌های بیمه‌ای تخصصی را برجسته کرده است. این درگیری‌ها منجر به افزایش نرخ‌های بیمه جنگی تا ۶۰ درصد در مسیرهای کلیدی مانند تنگه هرمز شده است. این پوشش‌ها نه تنها از دارایی‌های فیزیکی مانند کشتی‌ها، زیرساخت‌های نفتی و اموال تجاری محافظت می‌کنند،

بلکه به کسب و کارها و دولت‌ها امکان می‌دهند تا در محیط‌های پرریسک به فعالیت خود ادامه دهند. تنگه هرمز که حدود ۲۱ میلیون بشکه نفت (یک سوم تجارت جهانی نفت) از آن عبور می‌کند، به دلیل تهدیدات دزدی دریایی، حملات موشکی و پهپادی، یکی از مناطق کلیدی و نیازمند بیمه جنگی است.

علاوه بر این، تنش‌های اخیر در دریای سرخ و خلیج عمان، ناشی از حملات حوثی‌ها و درگیری‌های مرتبط با غزه، منجر به اختلال در زنجیره تأمین جهانی شده و تقاضا برای بیمه‌های دریایی جنگی را افزایش داده است. گزارش Swiss Re Institute نشان می‌دهد که این رویدادها در سال ۲۰۲۳-۲۰۲۵، خسارات بیمه‌ای بالقوه‌ای بیش از ۵۲ میلیارد دلار ایجاد کرده‌اند.

نقش بیمه در ثبات اقتصادی

بیمه ریسک‌های جنگی نقش حیاتی در حفظ ثبات اقتصادی کشورهای عربی ایفا می‌کند. این نوع بیمه با جبران خسارات مالی ناشی از جنگ، تروریسم یا ناآرامی‌های سیاسی، به شرکت‌ها و دولت‌ها اطمینان می‌دهد که می‌توانند در برابر شوک‌های غیرمنتظره مقاومت کنند. به عنوان مثال، در سال ۲۰۲۳، افزایش تنش‌ها در نوار غزه و لبنان منجر به افزایش تقاضا برای بیمه خشونت سیاسی شد که خسارات ناشی از خرابکاری، اعتصاب و شورش را پوشش می‌داد. طبق گزارش Asinta، این پوشش‌ها به‌ویژه برای کشورهایمانند امارات و عربستان سعودی، که سرمایه‌گذاری‌های عظیمی در زیرساخت‌های تجاری و صنعتی دارند، حیاتی است و رشد بازار بیمه غیرزندگی در GCC را به ۷.۸ درصد در ۲۰۲۴ رسانده است.

علاوه بر این، بیمه ریسک جنگی به حفظ جریان تجارت بین‌المللی کمک می‌کند. برای نمونه، کشتی‌های تجاری که از تنگه هرمز عبور می‌کنند، بدون پوشش بیمه هال و بار دریایی نمی‌توانند ریسک‌های مرتبط با حملات نظامی یا دزدی دریایی را متحمل شوند. این امر به‌ویژه در GCC که اقتصادهای آن به شدت به صادرات نفت و گاز وابسته است، اهمیت دارد. طبق گزارش‌های بازار، صنعت بیمه در GCC در سال ۲۰۲۴ حدود ۶ درصد رشد داشته که بخشی از آن به دلیل افزایش تقاضا برای پوشش‌های جنگی است. پیش‌بینی می‌شود این رشد تا ۲۰۲۷ با نرخ سالانه ۶ درصد ادامه یابد، به لطف تنوع اقتصادی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها.

هدف این کتاب الکترونیکی ارائه یک تحلیل جامع و دقیق از صنعت بیمه ریسک‌های جنگی در کشورهای عربی است. این کتاب تاریخچه، ساختار، انواع پوشش‌های بیمه‌ای، تأثیرات درگیری‌های منطقه‌ای بر بازار بیمه، مطالعات موردی و چشم‌انداز آینده این صنعت را بررسی می‌کند.

اطلاعات ارائه‌شده بر اساس منابع معتبر مانند وب‌سایت رسمی Arab War Risks Insurance Syndicate (AWRIS) گزارش‌های AM Best، مقالات Atlas Magazine، تحلیل‌های Asinta، گزارش‌های Swiss Re و Morningstar و DBRS گردآوری شده است. این کتاب الکترونیکی به عنوان منبعی جامع برای شرکت‌های بیمه، بازرگانان، سیاست‌گذاران و پژوهشگرانی طراحی شده است که به دنبال درک عمیق‌تر از این حوزه هستند.

فصل دوم: تاریخچه بیمه ریسک‌های جنگی در کشورهای عربی

زمینه تاریخی و نیاز به بیمه جنگی

ایده ایجاد یک نهاد تخصصی برای بیمه ریسک‌های جنگی در کشورهای عربی به اواخر دهه ۱۹۷۰ بازمی‌گردد. در آن زمان، بازار بیمه لندن، که یکی از مراکز اصلی بیمه دریایی جهان بود، به دلیل افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی در منطقه خلیج فارس، شرایط سخت‌گیرانه‌ای برای پوشش‌های هال (Hull) و بار دریایی اعمال کرد. این شرایط شامل افزایش نرخ‌های بیمه (تا ۳ برابر در برخی موارد) و محدودیت‌های شدید در پوشش ریسک‌های جنگی بود. این اقدامات در پاسخ به رویدادهایی مانند انقلاب ایران (۱۹۷۹) و آغاز جنگ ایران و عراق (۱۹۸۰) انجام شد.

که خطرات دریایی در خلیج فارس را به شدت افزایش داده بود. این وضعیت، شرکت‌های عربی را با چالش‌های مالی جدی مواجه کرد، زیرا هزینه‌های بیمه برای کشتی‌ها و محموله‌های تجاری به طور قابل توجهی افزایش یافت. در نتیجه، نمایندگان شرکت‌های بیمه از کشورهای عربی در سال ۱۹۷۹ گرد هم آمدند تا راه‌حلی منطقه‌ای برای این مشکل پیدا کنند. در نتیجه، نمایندگان شرکت‌های بیمه از کشورهای عربی در سال ۱۹۷۹ گرد هم آمدند تا راه‌حلی منطقه‌ای برای این مشکل پیدا کنند. تأسیس Arab War Risks Insurance Syndicate (AWRIS) در اژوئیه ۱۹۸۰ بود. AWRIS با هدف ارائه پوشش‌های مقرون به صرفه و تثبیت نرخ‌های بیمه در برابر ریسک‌های جنگی تأسیس شد و عملیات خود را از اژانویه ۱۹۸۱ آغاز کرد. این سند از ابتدا با حمایت فنی بیمه‌گذاران بین‌المللی مانند Lloyd's of London راه‌اندازی شد.

مراحل اولیه و توسعه AWRIS

AWRIS در زمان تأسیس با ۲۷ عضو از هفت کشور عربی (بحرین، کویت، عمان، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی و عراق) شروع به کار کرد. طی دهه ۱۹۸۰، AWRIS با چالش‌های متعددی مانند جنگ خلیج فارس (۱۹۹۰-۱۹۹۱) مواجه شد که خسارات سنگینی به کشتی‌ها و زیرساخت‌های منطقه وارد کرد. با این حال، سند ika با مدیریت کارآمد و ارائه نرخ‌های رقابتی، توانست جایگاه خود را به عنوان یک نهاد کلیدی در بازار بیمه منطقه‌ای تثبیت کند. در دهه ۱۹۹۰، AWRIS دامنه فعالیت خود را گسترش داد و پوشش‌های جدیدی مانند بیمه جنگ روی زمین (WOLI) را معرفی کرد.

در قرن بیست و یکم، AWRIS با افزایش عضویت به بیش از ۱۸۷ عضو از ۱۹ کشور عربی و همکاری با بیمه‌گذاران برتر جهانی، به یکی از مهم‌ترین نهادهای بیمه ریسک جنگی در منطقه MENA تبدیل شد. طبق گزارش Atlas Magazine، سند ika با ارائه پوشش‌های متنوع و نرخ‌های رقابتی، به شرکت‌های عربی کمک کرد تا در برابر ریسک‌های ژئوپلیتیکی مقاومت کنند. در سال ۲۰۲۳، AWRIS سود خالصی معادل ۱۹ میلیون دلار گزارش کرد که بهترین عملکرد تاریخی آن است.

تأثیرات ژئوپلیتیکی بر توسعه بیمه جنگی

رویدادهای ژئوپلیتیکی مانند بهار عربی (۲۰۱۱)، حملات به کشتی‌ها در خلیج عمان (۲۰۱۹)، درگیری‌های یمن و تنش‌های اخیر در غزه و لبنان (۲۰۲۳-۲۰۲۵)، تأثیرات عمیقی بر بازار بیمه جنگی عربی داشته‌اند. به عنوان مثال، در جریان بهار عربی، ناآرامی‌های اجتماعی در کشورهایی مانند مصر، تونس و لیبی

تقاضا برای پوشش‌های اعتصاب، شورش و آشوب مدنی (SRCC) را افزایش داد. AWRIS با ارائه این پوشش‌ها و تثبیت نرخ‌ها، به کاهش تأثیرات مالی این رویدادها کمک کرد.

علاوه بر این، حملات ۲۰۱۹ به تأسیسات نفتی آرامکو در عربستان سعودی نشان داد که زیرساخت‌های حیاتی منطقه در برابر ریسک‌های جنگی و تروریستی آسیب‌پذیر هستند. این حملات نرخ‌های بیمه برای پوشش‌های خشونت سیاسی را تا ۱.۵ درصد افزایش داد و AWRIS را وادار کرد تا ظرفیت خود را با همکاری بیمه‌گذاران بین‌المللی تقویت کند. تنش‌های ۲۰۲۴-۲۰۲۵ در تنگه هرمز نیز نرخ‌ها را تا ۰.۵ درصد دو برابر کرده است.

فصل سوم:

ساختار و عملیات Arab War Risks Insurance Syndicate (AWRIS)

ساختار سازمانی AWRIS

AWRIS به عنوان یک سند ika تخصصی و مستقل عمل می‌کند که توسط یک توافق‌نامه رسمی و اساسنامه‌ای مشخص اداره می‌شود. این سند توسط کمیته‌ای متشکل از نمایندگان شرکت‌های بیمه عضو مدیریت می‌شود که تصمیمات کلیدی در مورد سیاست‌ها، نرخ‌ها و پوشش‌ها را اتخاذ می‌کنند. دفتر مرکزی AWRIS در بحرین، یکی از مراکز مالی پیشرو در منطقه GCC، قرار دارد. این موقعیت استراتژیک به AWRIS امکان دسترسی به بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی را می‌دهد. AWRIS از نظر مالی توسط بازبیمه‌گذاران بین‌المللی برتر مانند Lloyd's of London، Munich Re و Swiss Re پشتیبانی می‌شود. این همکاری‌ها به AWRIS

امکان می‌دهد تا ریسک‌های بزرگ را مدیریت کند و ظرفیت پوشش خود را افزایش دهد. طبق گزارش AM Best در نوامبر ۲۰۲۴، AWRIS دارای رتبه اعتباری ++B (خوب) است که نشان‌دهنده پایداری مالی و توانایی آن در مدیریت ریسک‌های پیچیده است. این رتبه‌بندی بر اساس عملکرد قوی AWRIS (نسبت ترکیبی ۶۵.۷ درصد در دوره ۲۰۱۹-۲۰۲۳ و ROE ۶.۰ درصد) و مدیریت محافظه‌کارانه ریسک‌های سرمایه‌ای آن است.

عملیات و فرآیندهای اجرایی

عملیات AWRIS شامل چند مرحله کلیدی است:

۱. **ارزیابی ریسک:** AWRIS از مدل‌های پیشرفته بنچ‌مارکینگ و تحلیل ریسک استفاده می‌کند تا نرخ‌های بیمه را بر اساس شرایط ژئوپلیتیکی و ریسک‌های منطقه‌ای تنظیم کند. این مدل‌ها شامل تحلیل داده‌های تاریخی، پیش‌بینی‌های ژئوپلیتیکی و ارزیابی تهدیدات دریایی و زمینی است. با استفاده از هوش مصنوعی، AWRIS تهدیدات سایبری مرتبط با جنگ را نیز پیش‌بینی می‌کند.

۲. **قیمت‌گذاری:** نرخ‌های AWRIS معمولاً ۲۰-۳۰ درصد پایین‌تر از بازارهای بین‌المللی مانند لندن است، که این امر به نفع اعضا و مشتریان آنهاست. برای مثال، نرخ بیمه هال دریایی در تنگه هرمز در ابتدای سال ۲۰۲۵ بین ۰.۲۵ تا ۰.۴۵ درصد ارزش کشتی است، که اخیراً ۶۰ درصد افزایش یافته است.

۳. **پوشش دهی:** AWRIS پوشش‌های متنوعی ارائه می‌دهد که شامل هال دریایی، بار دریایی، جنگ روی زمین و خشونت سیاسی است. این پوشش‌ها بر

اساس استانداردهای بین‌المللی مانند Institute War and Strike Clauses طراحی شده‌اند.

۴. مدیریت ادعاها: AWRIS فرآیندهای کارآمدی برای مدیریت ادعاهای خسارت دارد که شامل ارزیابی سریع خسارات و پرداخت غرامت‌ها در کمتر از ۳۰ روز است. این فرآیند به‌ویژه در موارد خسارات بزرگ مانند حملات به کشتی‌ها اهمیت دارد.

۵. همکاری با اعضای: AWRIS در سند مذکور اعضای می‌توانند در فرآیندهای تصمیم‌گیری مشارکت کنند و از کمیسیون‌های بالاتر (تا ۱۵ درصد) بهره‌مند شوند.

اعضا و همکاری‌های بین‌المللی

اعضای AWRIS از مزایایی مانند دسترسی به پوشش‌های تخصصی، نرخ‌های رقابتی و آموزش‌های فنی بهره‌مند می‌شوند. همکاری با بیمه‌گذاران بین‌المللی نیز به AWRIS امکان داده است تا ظرفیت خود را برای پوشش ریسک‌های بزرگ (تا ۲۰۰ میلیون دلار برای هر کشتی) افزایش دهد.

نقش فناوری در عملیات AWRIS

AWRIS از فناوری‌های پیشرفته برای بهبود عملیات خود استفاده می‌کند که شامل موارد زیر می‌شود:

- **مدل‌های پیش‌بینی ریسک:** استفاده از هوش مصنوعی و تحلیل داده‌های بزرگ برای پیش‌بینی تهدیدات ژئوپلیتیکی و سایبری.
- **پلتفرم‌های دیجیتال:** ارائه خدمات آنلاین برای ثبت‌نام، ارزیابی ریسک و مدیریت ادعاها.

-نرم افزارهای مدیریت ادعاها: تسریع در فرآیندهای پرداخت غرامت با استفاده از سیستم های خودکار.

این فناوری ها به AWRIS کمک کرده اند تا کارایی خود را افزایش دهد و خدمات بهتری به مشتریان و اعضای خود ارائه دهد، به ویژه در مواجهه با ریسک های نوظهور مانند حملات سایبری در زیرساخت های جنگی.

فصل چهارم: انواع پوشش های بیمه ای در قبال جنگ

بیمه هال دریایی - جنگ

این نوع بیمه خسارات ناشی از جنگ، جنگ داخلی، تروریسم، دزدی دریایی و سایر اقدامات خصمانه را برای کشتی های با پرچم، مالکیت و مدیریت عربی (FOM) پوشش می دهد. سقف پوشش این بیمه تا ۲۰۰ میلیون دلار برای هر کشتی است که یکی از بالاترین سقف های پوشش در منطقه است. این پوشش بر اساس Institute War and Strike Clauses طراحی شده و شامل ریسک های مرتبط با تروریسم و دزدی دریایی می شود. این بیمه به ویژه برای کشتی هایی که در مناطق پرریسک مانند تنگه هرمز، خلیج عمان و دریای سرخ فعالیت می کنند، حیاتی است. نرخ های این پوشش اخیراً به دلیل تنش های ۲۰۲۵، از ۰.۱۲۵ درصد به ۰.۲۵-۰.۴۵ درصد افزایش یافته است.

برای مثال، در سال ۲۰۱۹، حملات به کشتی های تجاری در نزدیکی فجیره امارات منجر به افزایش تقاضا برای این نوع بیمه شد و AWRIS با پرداخت

سریع ادعاها، ثبات بازار را حفظ کرد. این پوشش همچنین شامل خسارات ناشی از مین‌ها، موشک‌ها و پهپادها می‌شود و می‌تواند برای کشتی‌های غیرعربی نیز گسترش یابد، مشروط به ثبت در کشورهای عضو سند ika. در سال ۲۰۲۴، با افزایش حملات حوثی‌ها در دریای سرخ، تقاضا برای این بیمه ۴۰ درصد رشد کرد.

بیمه بار دریایی - جنگ

این بیمه خسارات فیزیکی به محموله‌های دریایی ناشی از جنگ، انقلاب، شورش یا اقدامات خصمانه را پوشش می‌دهد. سقف پوشش این بیمه معمولاً تا ۱۰ میلیون دلار برای هر ریسک است و بر اساس Institute War & SRCC Clauses (Cargo) عمل می‌کند، که پوشش را به خسارات فیزیکی ناشی از جنگ، شورش و انقلاب گسترش می‌دهد. این نوع بیمه برای شرکت‌های تجاری که کالاهای باارزش مانند نفت، گاز، مواد شیمیایی یا کالاهای مصرفی را حمل می‌کنند، ضروری است. به عنوان مثال، در سال ۲۰۲۰، توقیف یک کشتی حامل مواد شیمیایی در خلیج فارس خسارات قابل توجهی ایجاد کرد که توسط این نوع بیمه جبران شد. در سال‌های اخیر، با اختلالات در زنجیره تأمین ناشی از تنش‌های خاورمیانه، نرخ‌های این بیمه تا ۲ درصد افزایش یافته و شامل پوشش‌های اضافی برای توقیف دولتی یا تحریم‌ها می‌شود. AWRIS همچنین پوشش‌های ویژه‌ای برای محموله‌های غذایی از روسیه و اوکراین به GCC ارائه می‌دهد، با ظرفیت تا ۱۰ میلیون دلار.

جنگ روی زمین (WOLI)

بیمه جنگ روی زمین خسارات ناشی از جنگ، انقلاب، اعتصاب، توقیف یا استفاده از سلاح‌های جنگی را برای حمل و نقل زمینی پوشش می‌دهد. این پوشش بر اساس استانداردهای بین‌المللی، خسارات فیزیکی و از دست رفتن درآمد را جبران می‌کند و سقف آن تا ۵۰ میلیون دلار برای هر رویداد است.

این پوشش به ویژه در کشورهایی مانند یمن، عراق و سوریه که با بی ثباتی سیاسی مواجه هستند، کاربرد دارد.

برای مثال، در سال ۲۰۲۲، خسارات ناشی از حملات موشکی به کاروان‌های حمل و نقل در عراق توسط این نوع بیمه جبران شد. با گسترش درگیری‌ها در سال ۲۰۲۴-۲۰۲۵، AWRIS این پوشش را به ریسک‌های مرتبط با تحریم‌ها و اختلالات زنجیره تأمین گسترش داده و نرخ‌ها را بر اساس مدل‌های پیش‌بینی ریسک تنظیم می‌کند. این بیمه همچنین شامل خسارات ناشی از شورش‌های مدنی در مسیرهای زمینی مانند جاده‌های تجاری از عربستان به عراق است.

بیمه خشونت سیاسی

بیمه خشونت سیاسی (Political Violence Insurance) خسارات ناشی از تروریسم، خرابکاری، شورش، انقلاب و سایر اشکال خشونت سیاسی را پوشش می‌دهد. این بیمه تا سقف ۸۰ میلیون دلار خسارات را جبران می‌کند و برای حفاظت از دارایی‌های تجاری و شخصی مانند کارخانه‌ها، مراکز تجاری و اموال عمومی استفاده می‌شود. تقاضا برای این نوع بیمه پس از بهار عربی و حملات تروریستی در منطقه به شدت افزایش یافت و در سال‌های ۲۰۲۳-۲۰۲۵، با تنش‌های غزه و لبنان، به اوج رسید.

این پوشش شامل خسارات از دست رفتن درآمد، تعمیرات و حتی جبران خسارات انسانی (مانند بیمه پرسنل) می‌شود. نرخ‌ها معمولاً ۰.۵ تا ۲ درصد ارزش دارایی است و AWRIS با همکاری Munich Re، ظرفیت را برای رویدادهای بزرگ افزایش داده است.

سایر پوشش‌های مرتبط

AWRIS پوشش‌های تکمیلی مانند بیمه در برابر اعتصاب، شورش و آشوب مدنی (SRCC) ارائه می‌دهد که به‌ویژه در کشورهای با ناآرامی‌های اجتماعی مانند مصر و لبنان تقاضای بالایی دارد. این پوشش‌ها خسارات ناشی از تظاهرات، اعتصابات و ناآرامی‌های مدنی را جبران می‌کنند. همچنین، AWRIS در حال توسعه پوشش‌های جدیدی برای ریسک‌های سایبری مرتبط با جنگ (مانند حملات سایبری به زیرساخت‌های نفتی) است، با سقف تا ۵ میلیون دلار. پوشش‌های اضافی شامل بیمه هواپیمایی جنگی (تا ۱۰۰ میلیون دلار برای هواپیماهای ثبت‌شده در کشورهای عضو) و بیمه گروگان‌گیری و باج‌گیری (K&R) با حمایت Hanseatic Insurance است. این پوشش‌ها برای حفاظت از پرسنل در مناطق پرریسک مانند یمن و عراق طراحی شده و نرخ‌ها بر اساس سطح تهدید تنظیم می‌شوند.

علاوه بر این، AWRIS پوشش‌های ویژه‌ای برای تحریم‌ها و اختلالات تجاری (مانند Trade Disruption Insurance) ارائه می‌دهد که ریسک‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی را پوشش می‌دهد. در مجموع، این پوشش‌ها با تمرکز بر استانداردهای بین‌المللی، به شرکت‌ها کمک می‌کنند تا در برابر تهدیدات چندوجهی مقاوم باشند.

بیمه حمله به تاسیسات نفتی

ARC : Arab Reinsurance Company در سال ۱۹۷۹ با حمایت کشورهای عربی مانند عربستان سعودی، امارات متحده عربی و مصر تاسیس شد و یکی از کلیدی‌ترین نهادها در ارائه پوشش‌های جنگی برای دارایی‌های صنعتی، نفتی و زیرساختی در منطقه خلیج فارس و شمال آفریقا است. این شرکت reinsurance پوشش‌هایی تا سقف ۵۰۰ میلیون دلار برای رویدادهای بزرگ، از جمله حملات

به تأسیلات نفتی، ارائه می‌دهد و ریسک‌های تروریسم، جنگ و تحریم‌ها را بر اساس استانداردهای Institute Clauses پوشش می‌دهد. در سال ۲۰۲۴، با افزایش تنش‌های دریای سرخ، ARC ظرفیت جنگی خود را ۳۰ درصد افزایش داد و با شرکت‌های بین‌المللی مانند Munich Re و Swiss Re همکاری کرد. مثالی برجسته، جبران خسارات حملات سال ۲۰۱۹ به پالایشگاه‌های آرامکو عربستان است. ARC نسبت به AWRIS دولتی‌تر عمل می‌کند و تمرکز اصلی‌اش بر reinsurance است، که آن را به یک پشتیبان کلیدی برای بیمه‌گران محلی تبدیل کرده است.

فصل پنجم: تأثیرات جنگ بر بازارهای بیمه عربی

افزایش تقاضا برای بیمه جنگی

تنش‌های ژئوپلیتیکی اخیر، مانند درگیری‌های غزه (سال‌های ۲۰۲۳-۲۰۲۵)، حملات به زیرساخت‌های نفتی در خلیج فارس (سال ۲۰۱۹) و تنش‌های تنگه هرمز (سال ۲۰۲۵)، تقاضا برای بیمه ریسک‌های جنگی و خشونت سیاسی را به اوج رسانده است. طبق گزارش Asinta، این افزایش تقاضا به دلیل محدودیت ظرفیت بازار، منجر به افزایش نرخ‌های بیمه از ۰.۵ درصد به ۲ درصد برای برخی پوشش‌ها شده است. این امر هزینه‌های عملیاتی شرکت‌های تجاری را افزایش داده و بر سودآوری آنها تأثیر گذاشته است. گزارش Morningstar DBRS نشان می‌دهد که این تنش‌ها ریسک‌های انباشته در مسیرهای دریایی را افزایش داده و ممکن است منجر به خسارات همبسته بزرگ شود.

تأثیر بر اقتصادهای GCC

کشورهای GCC به دلیل وابستگی به تجارت دریایی و صادرات نفت، به شدت تحت تأثیر ریسک‌های جنگی قرار دارند. برای مثال، در سال ۲۰۱۹، حملات به کشتی‌ها در نزدیکی تنگه هرمز نرخ‌های بیمه‌های دریایی را تا ۱.۵ درصد افزایش داد. این افزایش هزینه‌ها به شرکت‌های کشتیرانی منتقل شد و قیمت کالاهای وارداتی و صادراتی را بالا برد. علاوه بر این، خسارات ناشی از حملات به زیرساخت‌های نفتی، مانند آرامکو، نیاز به پوشش‌های خشونت سیاسی را برجسته کرد. در ۲۰۲۵، نرخ‌ها در هرمز ۶۰ درصد افزایش یافت و شرکت‌های نفتی مانند TotalEnergies کارکنان خارجی را از عراق خارج کردند.

تغییرات ساختاری در بازار بیمه

بازار بیمه GCC در سال‌های اخیر شاهد تغییرات ساختاری قابل توجهی بوده است. شرکت‌های بزرگی مانند AXA و Allianz سهام خود را در برخی بازارهای منطقه‌ای فروخته‌اند تا تمرکز خود را بر خطوط کسب و کار سودآورتر مانند بیمه‌های زندگی و پزشکی معطوف کنند. با این حال، الزامات بیمه‌ای اجباری (مانند بیمه پزشکی در امارات و عربستان) و رشد اقتصادی GCC باعث شده است که بازار بیمه غیرزندگی با نرخ رشد سالانه ۶ درصد گسترش یابد. نرخ نفوذ بیمه در UAE به ۲.۵ درصد رسیده است.

ریسک‌های نوظهور

علاوه بر ریسک‌های جنگی سنتی، ریسک‌های نوظهوری مانند حملات سایبری و اختلالات زنجیره تأمین به چالش‌های جدیدی برای بازار بیمه تبدیل شده‌اند. برای مثال، در سال ۲۰۲۲، حمله سایبری به بندر جبل علی در دبی نشان داد که زیرساخت‌های حیاتی منطقه در برابر تهدیدات سایبری آسیب‌پذیر هستند. این امر تقاضا برای پوشش‌های بیمه سایبری را افزایش داده است که AWRIS در حال توسعه آن است. گزارش Swiss Re پیش‌بینی می‌کند که این ریسک‌ها تا سال ۲۰۲۵، ۶ درصد به رشد بازار اضافه کنند.

فصل ۶: مطالعات موردی و مثال‌های واقعی

مطالعه موردی ۱: بحرین و حفاظت از تنگه هرمز

بحرین به عنوان مرکز AWRIS، نقش کلیدی در حفاظت از منافع دریایی GCC ایفا می‌کند. تنگه هرمز که یکی از مهم‌ترین مسیرهای تجاری جهان

است، به دلیل تهدیدات دزدی دریایی و حملات نظامی، نیازمند پوشش‌های بیمه‌ای قوی است. در سال ۲۰۱۹، حملات به کشتی‌های تجاری در نزدیکی فجیره امارات نرخ‌های بیمه را افزایش داد، اما AWRIS با ارائه پوشش‌های رقابتی (تا ۲۰۰ میلیون دلار برای هر کشتی) به شرکت‌های کشتیرانی کمک کرد تا فعالیت‌های خود را ادامه دهند. در سال ۲۰۲۵، با تنش‌های جدید، AWRIS Hold Cove را برای لبنان اعمال کرد و نرخ‌ها را تعدیل نمود.

مطالعه موردی ۲: عربستان سعودی و حمله به آرامکو

حمله پهلپادی به تأسیسات نفتی آرامکو در سال ۲۰۱۹ خسارات مالی قابل توجهی (حدود ۲ میلیارد دلار) به همراه داشت. این حمله نیاز به بیمه خسونت سیاسی را برجسته کرد، زیرا خسارات ناشی از اقدامات تروریستی و نظامی را پوشش می‌داد. AWRIS و دیگر شرکت‌های بیمه منطقه‌ای با پرداخت غرامت‌های سریع، به کاهش تأثیرات مالی این حمله کمک کردند. این رویداد منجر به سرمایه‌گذاری‌های بیشتر عربستان در تنوع اقتصادی (Vision ۲۰۳۰) شد که تقاضای بیمه را افزایش داد.

مطالعه موردی ۳: بهار عربی و بیمه SRCC

بهار عربی (سال ۲۰۱۱) نشان داد که ناآرامی‌های اجتماعی می‌توانند خسارات سنگینی به کسب و کارها وارد کنند. در مصر و تونس، تظاهرات و شورش‌ها به تخریب اموال تجاری و عمومی منجر شد. پوشش‌های SRCC ارائه شده توسط AWRIS به شرکت‌ها کمک کرد تا خسارات ناشی از این ناآرامی‌ها را جبران کنند.

این پوشش‌ها به‌ویژه در مناطقی با بی‌ثباتی سیاسی بالا تقاضای زیادی داشت. گزارش Atlas Magazine تأکید می‌کند که این رویدادها بازار سیاسی ریسک را دگرگون کرد.

مطالعه موردی ۴: حملات دریای سرخ (۲۰۲۳-۲۰۲۵)

حملات حوثی‌ها به کشتی‌ها در دریای سرخ، منجر به افزایش ۴۰ درصدی تقاضای بیمه جنگی شد. AWRIS با پوشش‌های SRCC و هال دریایی، خسارات بیش از ۱ میلیارد دلار را جبران کرد و نرخ‌ها را برای مسیرهای جایگزین تعدیل نمود.

فصل هفتم: چالش‌ها و آینده بازار بیمه جنگی در کشورهای عربی

۱. تمرکز بر خطوط: AWRIS به دلیل تمرکز شدید بر ریسک‌های جنگی و سیاسی، در تنوع محصولات بیمه‌ای مانند بیمه‌های تجاری عمومی یا زندگی با محدودیت مواجه است. این تمرکز می‌تواند در بلندمدت رقابت‌پذیری را کاهش دهد، زیرا بازارهای در حال رشد منطقه‌ای به سمت محصولات متنوع‌تر حرکت می‌کنند و AWRIS ممکن است سهم بازار را از دست بدهد.

۲. ریسک‌های سرمایه‌ای: نوسانات بازارهای مالی جهانی و تنش‌های ژئوپلیتیکی مداوم در خاورمیانه، پایداری مالی AWRIS را تهدید می‌کند، به‌ویژه با وابستگی به سرمایه‌گذاری‌های پرریسک. با این حال، رتبه ++B از AM Best نشان‌دهنده مدیریت قوی ریسک و ذخایر کافی است که به ثبات در برابر شوک‌های اقتصادی کمک می‌کند.

۳. افزایش نرخ‌ها: تنش‌های منطقه‌ای اخیر، مانند درگیری‌های دریای سرخ، نرخ‌های بیمه جنگی را به‌طور چشمگیری افزایش داده و دسترسی شرکت‌های کوچک‌تر به پوشش‌های مقرون‌به‌صرفه را محدود کرده است. چالش اصلی، قیمت‌گذاری دقیق ریسک‌های جنگی است که به دلیل غیرقابل پیش‌بینی بودن رویدادها، می‌تواند منجر به ضررهای مالی یا از دست دادن مشتریان شود.

۴. ریسک‌های انباشته: تمرکز بالای ریسک در مسیرهای دریایی حساس مانند تنگه هرمز، پتانسیل خسارات همبسته و همزمان را افزایش می‌دهد،

جایی که یک رویداد (مثل حمله پهپادی) می‌تواند چندین کشتی را تحت تأثیر قرار دهد. این انباشتگی، ظرفیت پرداخت خسارت AWRIS را تحت فشار قرار می‌دهد و نیاز به reinsurance قوی‌تر و مدل‌های پراکندگی ریسک را ضروری می‌کند.

فرصت‌های آینده

۱. تنوع اقتصادی: کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) با کاهش وابستگی به نفت و توسعه بخش‌های فناوری، گردشگری و لجستیک، تقاضا برای پوشش‌های بیمه‌ای جدید مانند بیمه سایبری، خشونت سیاسی و ریسک‌های زنجیره تأمین را افزایش می‌دهند. این تنوع، AWRIS را قادر می‌سازد تا محصولات نوآورانه‌ای برای پروژه‌های زیرساختی و تجاری در حال رشد ارائه دهد و سهم بازار خود را در اقتصادهای متنوع‌تر گسترش دهد.

۲. رشد بازار: طبق پیش‌بینی‌ها، بازار بیمه جنگی در GCC تا سال ۲۰۲۷ با نرخ رشد سالانه مرکب (CAGR) ۶ درصد افزایش خواهد یافت، که عمدتاً به دلیل تنش‌های مداوم و تمرکز بر فناوری‌های insurtech و معیارهای ESG (محیطی، اجتماعی و حاکمیتی) است. این رشد، فرصت‌هایی برای AWRIS فراهم می‌کند تا با ارائه پوشش‌های پایدار و دیجیتال، جایگاه خود را در برابر رقبای بین‌المللی تقویت کند.

۳. فناوری و دیجیتال سازی: بهره‌گیری از هوش مصنوعی برای مدل‌سازی

ریسک‌های جنگی و بلاک‌چین برای تسریع پرداخت خسارات و شفافیت قراردادهای، کارایی عملیات AWRIS را بهبود می‌بخشد و هزینه‌ها را کاهش می‌دهد. این فناوری‌ها همچنین به مدیریت ریسک‌های سایبری مرتبط با جنگ کمک می‌کنند و AWRIS را به سمت محصولات نوین مانند بیمه‌های مبتنی بر داده‌های real-time سوق می‌دهند.

۴. همکاری‌های نوین: توسعه محصولات مانند Trade Disruption Insurance برای پوشش ریسک‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی و اختلالات تجاری، با همکاری reinsurerهای جهانی، AWRIS را قادر می‌سازد تا راه‌حل‌های جامع‌تری برای مشتریان منطقه‌ای ارائه دهد. این همکاری‌ها، ظرفیت را افزایش داده و به AWRIS کمک می‌کنند تا در برابر چالش‌های ژئوپلیتیکی جدید، مانند تنش‌های تجاری، مقاوم‌تر عمل کند.

نقش AWRIS در آینده

AWRIS در حال گسترش محصولات خود به حوزه‌هایی مانند بیمه خسونت سیاسی و ریسک‌های سایبری است. با حمایت بازبیمه‌گذاران بین‌المللی و رتبه اعتباری قوی، این سند می‌تواند نقش کلیدی در بازار بیمه منطقه‌ای ایفا کند. همچنین، AWRIS در حال سرمایه‌گذاری در فناوری‌های دیجیتال برای بهبود خدمات خود است و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۹، سهم بازار MENA را به ۱۰ درصد برساند.

فصل ۸: نتیجه‌گیری

صنعت بیمه ریسک‌های جنگی در کشورهای عربی، به‌ویژه در منطقه شورای همکاری خلیج فارس (GCC)، نقش بی‌بدیلی در حفظ ثبات اقتصادی و حمایت از تجارت بین‌المللی در یکی از حساس‌ترین مناطق ژئوپلیتیکی جهان ایفا می‌کند. Arab War Risks Insurance Syndicate (AWRIS)، که در سال ۱۹۸۰ تأسیس شد، به‌عنوان ستون اصلی این صنعت، با ارائه پوشش‌های تخصصی مانند بیمه هال و بار دریایی، جنگ روی زمین، خشونت سیاسی و SRCC، به شرکت‌ها و دولت‌ها کمک کرده است تا در برابر تهدیدات ناشی از جنگ، تروریسم، و ناآرامی‌های سیاسی مقاومت کنند. این سند با تکیه بر همکاری‌های بین‌المللی، مدیریت کارآمد ریسک، و استفاده از فناوری‌های نوین، توانسته است نرخ‌های رقابتی و پوشش‌های جامع‌تری ارائه دهد که به کاهش وابستگی به بازارهای بیمه خارجی منجر شده است.

رویدادهای ژئوپلیتیکی مانند حملات به تأسیسات نفتی آرامکو، درگیری‌های غزه و لبنان، و ناآرامی‌های بهار عربی نشان داده‌اند که تقاضا برای بیمه ریسک‌های جنگی در منطقه به‌طور مداوم در حال افزایش است. این افزایش تقاضا، همراه با ظهور ریسک‌های نوین مانند حملات سایبری و اختلالات زنجیره تأمین، فرصت‌هایی برای رشد و نوآوری در این صنعت ایجاد کرده است. با این حال، چالش‌هایی نظیر تمرکز محدود محصولات، نوسانات مالی، افزایش نرخ‌های بیمه و ریسک‌های انباشته همچنان موانعی برای توسعه بیشتر هستند.

آینده بازار بیمه جنگی در کشورهای عربی به توانایی آن در سازگاری با تغییرات ژئوپلیتیکی، تنوع بخشی به محصولات، و بهره گیری از فناوری های دیجیتال وابسته است. AWRIS با رتبه اعتباری قوی، پشتیبانی باز بیمه گذاران بین المللی، و تمرکز بر دیجیتالی سازی، در موقعیت مناسبی برای پاسخگویی به این نیازها قرار دارد و می تواند به رشد ۹.۷۱ درصدی بازار MENA تا سال ۲۰۳۳ کمک کند.

1. Arab War Risks Insurance Syndicate (AWRIS) Official Website, <https://awris.org>.
2. AM Best, "Rating Report: Arab War Risks Insurance Syndicate," November 2024.
3. Atlas Magazine, "The Arab War Risk Insurance Market," 2020; "War Risk Insurance," 2022.
4. Asinta, "Impacts of War on Insurance in Arabia and the Middle East," 2024.
5. Swiss Re Institute, "Middle East Outlook: Diversification to Drive Economic and Insurance Market Growth," 2025.
6. Morningstar DBRS, "Middle East Tensions Boost Underwriting Risks Across Re/Insurers' Portfolios," 2025.
7. Alpen Capital, "GCC Insurance Industry Report," January 2024.
8. GlobalData, "Middle East Insurance Market Size, Share and Analysis," 2025.
9. Reuters, "Escalating Hormuz Tensions Drive Up Middle East War Risk Insurance Costs," June 2025.
10. Allianz Global Corporate & Specialty, "War (Insurance) - What is it Good For?," 2024.

